

JOSEF KONRÁD: Plavecké povídky

Toužili jsme dychtivě po konečném přístavu jako po osvobození z nejhorsího vězení. Zaplesali jsme téměř hlasitě, když posléze vystoupilo před námi zašedlé pobřeží albanské a když "Angelika" jednoho tichého, slunného odpoledne zabočila do přístavu Dračského. Ten byl naší spásou.

Majetník "Angeliky", náš dobrý patron Akšam, čekal na nás už na nábřeží. Sotva že loď přistála, a sotva že s ní schůdky byly spuštěny na pevninu, ihned vystoupil na palubu a vše s přívětivým, laskavým úsměvem obhlédal. Podal kapitánovi ruku a když s ním několik slov pohovořil, obrátil se vlídně k nám...

...Jak jste se měli?"

Po těchto vlídných, upřímných slovech několik námořníků odhodlaně předstoupilo před patrona Akšama. Martin Kacin byl první a já s ostatními hned za ním. Můj přítel uctivě pozdravil, a než kdo mohl ujeti se slova, hbitě hovořil: " Buď zdrav, gospodine náš! Děkujeme ti ze srdce za tvoje přivítání i za všechnu laskavost'. Přejeme ti mnoho štěstí a mnoho zdraví! Avčak my všickni, kteří stojíme před tebou, snažně tě prosíme, bys nás propustil ze služby."

Pán náš byl nemálo překvapen. Pohlédl na nás udiveně a otázal se:

" Proč odcházíte? Což nelíbí se vám moje loď nebo nejste spokojeni se mzdou?"

" Loď tvoje se nám líbí, a mzdu sotva jinde dostaneme větší. Ale kapitán nás týrá! Nehanobí nás pouze ústy, ale bije nás i holí. Nešetří ani otců rodin ani šedovlasých starcův. Slituj se, pane dobrý, a pusť nás!"

" Mluvte jenom pravdu, děti. Nebojte se! Jsem u vás pro vaše dobro a pro spravedlnost'. Ochotně vyslechnu vaše stížnosti a vaše přání. Kdo byl trestán holí, přistup ke mně!"

Asi polovina plavců svorně a bez otálení vykročila ku předu. Patron pak tázal se každého zvláště, proč byl trestán. Byl nemálo pohnut. Když vyslechl posledního, chtěl promluvit ke kapitánovi...

"...Ano, jak jsem pravil, příliš zřejmě jste mi ukázal, jaký lép nejlépe se hodí na vaše rány. Zub za zub, oko za oko! Půjčka za oplátku!"

Po těchto slovech patron Akšam se obrátil k námořníkům a zvolal velitelsky: " Odejměte mu zbraň!"

Dva z plavcův, kteří byli až do té chvíle kapitánovými důvěrníky, ihned přiskočili a odňali mu revolver, který velitel jejich nosíval neustále u sebe zavěšený na řemínku kolem pasu. Bylo viděti, že s nemalou ochotou a zálibou vykonávají ten rozkaz. Kapitán ani nehlesl. Zasmál se jen tupě a vyňal lhostejně tabák, aby si udělal cigaretu.

" Přineste hůl!" pán náš rozkazoval a hlas jeho byl pádný a hlučný jako hrom.

Když námořníci přinesli hůl, vzhledl k nim, ukázal významným posuňkem na kapitána a poroučel krátce dále:

" Dvacet pět!"

A hned rána na ránu vši silou svalnaté ruky dopadala na kapitánovo tělo... Když trestali černocho, byl to výjev hrozný. Ale nyní pohled na kapitána byl rozhodně děsnější a strašlivější. Všickni jsme se buď odvracel, buď si zakrývali tváře rukama, jediný patron Akšam stál nepohnutě jako kamenná socha a se založenýma rukama klidně a mlčky hleděl na to, jak plavci vykonávají na kapitánovi usouzenou pokutu. Ani sval na obličej se mu nepohnul. Teprve po poslední ráně opět promluvil nezměněným, mírným a tichým hlasem:

" Dobře, hoši! A nyní odved'te kapitána do jeho kajuty. Můj trest není ještě dokonán..."